7/2607

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn.Güldal AKŞİT)

SAYI : B.02.0.007/00.820 25/05/**2004**
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 18.05.2004 tarih ve 5642/19033 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Denizli Milletvekili Sayın Ümmet KANDOĞAN'a ait Yazılı Soru Önergesi hakkındaki bilgileri içeren cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı

Ek: 1 Yazı (2 nüsha)

7/2607

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMMET KANDOĞAN'IN
7/2607 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

1-Ülkemizde sokakta yaşayan aile ve bireylerin sayısı kaç kişidir?

1- Ülkemizde son yıllarda **"Sokak Çocukları"** kavramı ile gündeme gelen ve sayıları her geçen gün hızla artan, sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocuklar aileleri tarafından ihmal ve istismar edilen çocuklardır. Sokaktaki çocuklar sahip oldukları aile desteğine göre temel olarak iki kategoride ele alınmaktadır.

Sokakta Yaşayan Çocuk, bir yetişkinin korumasından, yol göstericiliğinden yoksun olan sokağı gerçek evi haline getirilmiş çocuklardır. Bu kavram tümü ile sokağı mesken edinen; yani geceleri yada en azından bazı geceler evine dönmeyen, aile, kuruluş koruması ve desteğinden bütünü ile ya da büyük ölçüde yoksun olan çocuğu tanımlamaktadır.

Sokakta Çalışan /Çalıştırılan Çocuk, Sokakta çalıştırılan çocuklar ise; "zamanının çoğunu sokakta çalışarak geçiren, ancak ailesi ile bağlarını sürdüren ve geç saatlerde de olsa evlerine dönen çocuklardır." Bu çocuklar genellikle aile bütçesine katkı sağlamak amacıyla sokaklarda çalışmak zorunda olup, marjinal işlerde (simitçilik, ayakkabı boyacılığı, araba camı silme, kuş yemi satıcılığı, kağıt mendil, çiklet, şeker vs. satıcılığı) çalışmaktadırlar. Sokakta çalışan / çalıştırılan çocuklar, sokak çocuğu sokağın çocuğu olması yönünden risk taşımaktadırlar. Kolaylıkla sokakta yaşamayı seçebilmektedirler.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı olarak sokakta yaşayan/çalışan çocuklara ve ailelerine eğitim, danışma ve rehabilitasyon hizmetleri vermek üzere 2828 SHÇEK Kanununa ek 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çocuk ve Gençlik Merkezlerinde sürdürülmektedir. Halen toplam 39 Çocuk ve Gençlik Merkezi ile ulaşılan çocuk sayısı 33.247 olmakla birlikte ülke genelinde sokakta yaşayan/çalışan çocuk sayısı tam olarak bilinmemektedir.

Sokakta yaşayan yetişkinlere, genel olarak yerel yönetimler aracılığıyla hizmet verilmektedir. Ancak, Ankara ilinde kış aylarında 2002-2004 yılları arasında söz

konusu yetişkinlere ihtiyaç gerekçesi ile Kurumumuz tarafından dönemsel olarak aşağıda detayları verilen hizmetler verilmiştir.

2-Sokakta yaşayan vatandaşlarımız için iktidarınız döneminden bugüne kadar ne tür çalışmalar yapılmıştır?

2- Sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocuklara yönelik Çocuk ve Gençlik Merkezlerimizle hizmet verilmektedir. Kasım 2002 tarihinden bu yana İstanbul Taksim, İzmir Karşıyaka, Antalya Gözlemevi, Adana Oğuz Kağan Köksal, Kayseri, Gölcük (Kocaeli), İzmit (Kocaeli), Adapazarı (Sakarya), Yalova, Düzce, Aydın, Siirt, Manisa, İstanbul Bahçelievler, İzmir Mehlika Ribnikar, Batman, Antalya Aksu Sevgi Köyü, Malatya 80. Yıl ve Ankara Ulus Çocuk ve Gençlik Merkezine bağlı Gözlemevi olmak üzere, 17 Çocuk ve Gençlik Merkezi hizmete açılmış olup bu gün itibari ile 39 Merkezde hizmetler sürdürülmektedir.

2003 yılı Aralık Ayı sonu itibari ile 39 Merkezimizde ulaştığımız çocuk sayısı 33.247'dir. Hizmetlere göre dağılımı; okula başlatılan çocuk sayısı 5943, aile yanına dönmesi sağlanan çocuk sayısı 7433, işe yerleştirilen çocuk sayısı 369, sosyal yardım alan çocuk sayısı 3843, korunma altına alınan çocuk sayısı 198, madde bağımlısı çocuk sayısı 360' dır.

Sosyal Hizmet müdahalelerine rağmen çocuğunu sokakta çalıştırmakta ısrar eden ve bu nedenle hakkında suç duyurusunda bulunulan aile sayısı 637'dir. Ceza alan aile sayısı 84, ayni nakdi yardım alan aile sayısı 938'dir.

Ankara ilinde hizmet veren Behice Eren Çocuk ve Gençlik Merkezi, 2002 ve 2003 yılları Ocak ve Mayıs Ayları arasında Ankara Valiliğince havaların çok soğuk olması nedeniyle donma olaylarının önlenebilmesi amacıyla sokakta yaşayan evsiz vatandaşların barındırılması ile görevlendirilmiştir. Değişik kanallar aracılığı ile Merkeze kabul edilen evsiz vatandaşlara 24 saat hizmet sunulmuş, bu hizmet kapsamında, barınma , beslenme, hijyen-öz bakım, tedavi ve sağlık hizmetleri, iş bulma, durumlarına uygun kuruluşa yerleştirme, memleketlerine dönüşlerini sağlama gibi bir çok hizmet sunulmuştur.

7/2607

Behice Eren Çocuk ve Gençlik Merkezince 2002-2003 Yılları İtibari İle Evsizlere Sunulan Hizmetler;Hizmetten Yararlanan Evsiz Sayısı 500, Huzurevine Yerleştirilen 10, Rehabilitasyon Merkezine Yerleştirilen 13, Kadın Sığınma Evine Yerleştirilen 3, Nüfus Kaydı Yaptırılan 1, Nüfus Cüzdanı Çıkarılan 37, Geçici ve Kadrolu İşe Yerleştirilen 33, Sağlık Kurulu Raporu Alınan 15'dir.

3-Sokakta yaşayan insanlarımız için bundan sonra ne tür çalışmalar yapmayı düşünmektesiniz?

3- Ülkemizde sokakta yaşayan ve veya çalışan çocuklar ile madde bağımlısı çocuklar sorunu ciddi boyutlara ulaşmadan acile bahse konu gruplara hizmet götürülmesi ve bu bağlamda yeni hizmet modelleri oluşturulması gerekmektedir. Bu gruplar kendi içerisinde alt gruplarını oluşturmakta olup her alt gruba götürülecek hizmet modeli ayrı bir özellik taşımaktadır. Bu nedenle çalışmaların çok yönlü planlanarak sunulması gerekmektedir.

Bu doğrultuda; sokakta yaşayan, sokakta çalışan ve madde bağımlısı çocukların tanımlamalarının doğru bir şekilde yapılarak hizmet gruplarına göre sınıflandırılması ve ayrı birimlerde hizmetten yararlanmalarının sağlanması sokakta yaşayan çocuklara yönelik hizmet verilir iken gezici sokak ekiplerinin bulundurulması çocukların yoğunlukta yaşadıkları bölgelerde açılacak toplum merkezleri ile bu çocuklar ve ailelerine hizmet verilmesi, sokakta yaşayan çocuklara yönelik olarak 24 saat hizmet vermek üzere, kuruluşlar oluşturulması planlanmaktadır.

Sokakta yaşayan yetişkinler için ise yerel yönetimlerce barınaklar oluşturulması ve hizmet modellerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Saygılarımla.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı